

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. gegužės 5 d.
(OR. en)

8792/22

VISA 79
MIGR 136
COEST 378

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2022 m. gegužės 5 d.
kam:	Tarybos generaliniam sekretoriatui
Dalykas:	KOMISIJOS KOMUNIKATAS kuriuo teikiamos gairės dėl 2022 m. vasario 25 d. Tarybos sprendimo (ES) 2022/333 dėl Europos bendrijos ir Rusijos Federacijos susitarimo dėl vizų Europos Sąjungos ir Rusijos Federacijos piliečiams išdavimo tvarkos supaprastinimo taikymo dalinio sustabdymo įgyvendinimo ir dėl bendros vizų išdavimo prašymus teikiantiems Rusijos piliečiams tvarkos

Delegacijoms pridedamas dokumentas C(2022) 3084 final.

Priedama: C(2022) 3084 final

Briuselis, 2022 05 05
C(2022) 3084 final

KOMISIJOS KOMUNIKATAS

kuriuo teikiamos gairės dėl 2022 m. vasario 25 d. Tarybos sprendimo (ES) 2022/333 dėl Europos bendrijos ir Rusijos Federacijos susitarimo dėl vizų Europos Sąjungos ir Rusijos Federacijos piliečiams išdavimo tvarkos supaprastinimo taikymo dalinio sustabdymo įgyvendinimo ir dėl bendros vizų išdavimo prašymus teikiantiems Rusijos piliečiams tvarkos

KOMISIJOS KOMUNIKATAS

kuriuo teikiamos gairės dėl 2022 m. vasario 25 d. Tarybos sprendimo (ES) 2022/333 dėl Europos bendrijos ir Rusijos Federacijos susitarimo dėl vizų Europos Sąjungos ir Rusijos Federacijos piliečiams išdavimo tvarkos supaprastinimo taikymo dalinio sustabdymo įgyvendinimo ir dėl bendros vizų išdavimo prašymus teikiantiems Rusijos piliečiams tvarkos

I. Įvadas

1. 2022 m. vasario 25 d. Taryba priėmė Tarybos sprendimą (ES) 2022/333 (toliau – Tarybos sprendimas) dėl Europos bendrijos ir Rusijos Federacijos susitarimo dėl vizų Europos Sąjungos ir Rusijos Federacijos piliečiams išdavimo tvarkos supaprastinimo taikymo (toliau – Susitarimas) dalinio sustabdymo¹. Tarybos sprendimas įsigaliojo jo priėmimo dieną.
2. Siekiant užtikrinti vizų išdavimo Rusijos Federacijos piliečiams nuoseklumą, aiškumą ir skaidrumą bet kurioje atitinkamoje konsulinėje įstaigoje, labai svarbu, kad visos valstybės narės Tarybos sprendimą² įgyvendintų suderintai, taip pat labai svarbu išaiškinti vizų išdavimo Rusijos Federacijoje tvarką ir sąlygas.

II. Tarybos sprendimo įgyvendinimo gairės

3. Tarybos sprendimu sustabdomas tam tikrų Susitarimo³ nuostatų taikymas Rusijos Federacijos piliečiams, kurie yra Rusijos Federacijos oficialių delegacijų nariai, Rusijos Federacijos nacionalinių bei regioninių vyriausybių ir parlamentų nariai, Rusijos Federacijos Konstitucinio Teismo ir Rusijos Federacijos Aukščiausiojo Teismo nariai, Rusijos Federacijos piliečiai, turintys galiojančius Rusijos Federacijos išduotus diplomatinis pasus, taip pat verslininkai ir verslo organizacijų atstovai.
4. Nuo 2022 m. vasario 28 d. sustabdomas šių Susitarimo nuostatų taikymas: 4 straipsnio „Kelionės tikslą patvirtinantys dokumentai“ 1 dalies a ir b punktų, 5 straipsnio „Daugkartinė vizų išdavimas“ 1 dalies a punkto ir 2 dalies a ir b punktų, taip pat 3 dalies, 6 straipsnio „Prašymo išduoti vizą tvarkymo mokestis“ 1 dalies ir 3 dalies b ir c punktų, 7 straipsnio „Prašymo išduoti vizą tvarkymo procedūrų trukmė“ ir 11 straipsnio „Diplomatiniai pasai“ 1 dalies.
5. Pagal Susitarimo nuostatas, kitų kategorijų prašymą išduoti vizą pateikiantys asmenys toliau galės naudotis vizų režimo supaprastinimu. Todėl Tarybos sprendimu nedaromas poveikis eiliniams Rusijos Federacijos piliečiams, kurie nėra Rusijos Federacijos oficialių delegacijų nariai ar Rusijos Federacijos nacionalinių bei regioninių vyriausybių ir parlamentų nariai, ar Rusijos Federacijos Konstitucinio Teismo ir Rusijos Federacijos Aukščiausiojo Teismo nariai, arba Rusijos Federacijos piliečiai, turintys galiojančius Rusijos Federacijos išduotus

¹ OL L 54, 2022 2 25, p. 1–3.

² Kadangi vizų režimo supaprastinimo susitarimas, įskaitant jo dalinį sustabdymą, taikomas visoms valstybėms narėms, išskyrus Airiją, tos valstybės narės, kurios dar visapusiškai neįgyvendina Šengeno *acquis* (Bulgarija, Kroatija, Kipras, Rumunija), pagal savo atitinkamą nacionalinę teisę tvarkydamos Rusijos piliečių prašymus išduoti trumpalaikę vizą, turėtų analogiškai taikyti šias gaires.

³ Europos bendrijos ir Rusijos Federacijos susitarimas dėl vizų Europos Sąjungos ir Rusijos Federacijos piliečiams išdavimo tvarkos supaprastinimo (OL L 129, 2007 5 17).

diplomatinius pasus, ar verslininkai ir verslo organizacijų atstovai⁴.

a) Kelionės tikslą irodantys dokumentai

6. Tarybos sprendimu sustabdomas kelionės tikslą patvirtinančių dokumentų, kuriuos turi pateikti Susitarimo 4 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose išvardytų kategorijų Rusijos Federacijos piliečiai, supaprastinimas. Šiems prašymą išduoti vizą pateikiantiems asmenims turėtų būti taikomas Komisijos įgyvendinimo sprendimas C(2016) 3347⁵, visų pirma jo I dalies „Bendrieji reikalavimai“ 1 punktas ir II dalies „Vykstant verslo ar darbo tikslu“ a, c ir d punktai (Dokumentai, kuriuos turi pateikti oficialių delegacijų nariai, verslo reikalais keliaujantys darbuotojai ir savarankiškai dirbantys asmenys)⁶.

b) Daugkartinių vizų išdavimas

7. Tarybos sprendimu sustabdomas Susitarimo 5 straipsnio 1 dalies a punkto, 2 dalies a ir b punktų ir 3 dalies taikymas dėl daugkartinių vizų išdavimo.
8. Pirmiau nurodytuose straipsniuose išvardytų kategorijų prašymą išduoti vizą pateikiantiems asmenims daugkartinės vizos turėtų būti išduodamos pagal Vizų kodekso⁷ 24 straipsnyje nustatytas taisykles. Atkreipiamas dėmesys į 24 straipsnio 2a dalies nuostatą, kuriose nurodyta, kad atskirais atvejais išduodamos vizos galiojimo laikotarpis gali būti sutrumpintas, jeigu kyla pagrįstų abejonų, ar atvykimo sąlygos bus tenkinamos visu galiojimo laikotarpiu. Susitarime nebuvo numatyta ši galimybė individualiai vertinti daugkartinių vizų galiojimo laikotarpį. Informacija turėtų būti keičiamasi vietos lygmeniu bendradarbiaujant Šengeno klausimais, kad būtų užtikrintas suderintas daugkartinių vizų išdavimo tam tikrų kategorijų prašymą išduoti vizą pateikiantiems asmenims, kuriems taikomas dalinis Susitarimo taikymo sustabdymas, taisyklių taikymas.

c) Prašymo išduoti vizą tvarkymo mokesčiai

9. Tarybos sprendimu sustabdomas Susitarimo 6 straipsnio 3 dalies b ir c punktuose nurodytų kategorijų Rusijos Federacijos piliečių (t. y. Rusijos Federacijos oficialių delegacijų narių, Rusijos Federacijos nacionalinių ir regioninių vyriausybių bei parlamentų narių, Rusijos Federacijos Konstitucinio Teismo ir Rusijos Federacijos Aukščiausiojo Teismo narių) atleidimas nuo vizos mokesčio.
10. Tarybos sprendimu taip pat sustabdomas Susitarimo 6 straipsnio 1 dalies dėl 35 EUR vizos mokesčio taikymas Susitarimo 4 straipsnio 1 dalies b punkte, 6 straipsnio 3 dalies b ir c punktuose ir 11 straipsnio 1 dalyje nurodytų kategorijų Rusijos Federacijos piliečiams (t. y. Rusijos Federacijos oficialių delegacijų nariams, Rusijos Federacijos nacionalinių bei regioninių vyriausybių ir parlamentų nariams, Rusijos Federacijos Konstitucinio Teismo ir Rusijos Federacijos Aukščiausiojo Teismo nariams, Rusijos Federacijos piliečiams, turintiems

⁴ Pavyzdžiui, Rusijos piliečiai, keliaujantys kaip transporto darbuotojai (įskaitant jūrininkus) arba trumpalaikiai sezoniniai darbuotojai, kuriems netaikomi Susitarimo straipsniai, kurių galiojimas sustabdytas, ir toliau naudojasi Susitarime numatytais lengvatomis.

⁵ 2016 m. birželio 6 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas, kuriuo nustatomas patvirtinamųjų dokumentų, kuriuos prašymą išduoti vizą pateikiantys asmenys turi pateikti Irane, Irake ir Rusijos Federacijoje (C(2016) 3347 *final*).

⁶ 2016 m. birželio 6 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo nustatomas patvirtinamųjų dokumentų, kuriuos prašymą išduoti vizą pateikiantys asmenys turi pateikti Irane, Irake ir Rusijos Federacijoje, priedai (C(2016) 3374 *final*).

⁷ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 810/2009, nustatantis Bendrijos vizų kodeksą (OL L 243, 2009 9 15, p. 1).

galiojančius Rusijos Federacijos išduotus diplomatinius pasus, taip pat verslininkams ir verslo organizacijų atstovams).

11. Šių kategorijų prašymą išduoti vizą pateikiantiems asmenims valstybės narės pagal Vizų kodekso 16 straipsnį turėtų taikyti 80 EUR vizos mokestį.

d) Prašymo išduoti vizą tvarkymo trukmė

12. Tarybos sprendimu sustabdomas Susitarimo 7 straipsnio taikymas to Susitarimo 4 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose, 6 straipsnio 3 dalies b ir c punktuose ir 11 straipsnio 1 dalyje nurodytų kategorijų prašymą išduoti vizą pateikiantiems Rusijos Federacijos piliečiams.
13. Dėl šių kategorijų prašymą išduoti vizą pateikiančių asmenų sprendimas dėl prašymo turėtų būti priimamas pagal Vizų kodekso 23 straipsnį, t. y. paprastai per 15 dienų. Todėl konsulatai turi daugiau laiko prašymams įvertinti, palyginti su 10 dienų tvarkymo terminu, kuris nustatytas Susitarime.

e) Diplomatiniai pasai

14. Tarybos sprendimu sustabdomas bevizio režimo, numatyto Susitarimo 11 straipsnio 1 dalyje, taikymas Rusijos Federacijos piliečiams, turintiems galiojančius Rusijos Federacijos išduotus diplomatinius pasus.
15. Rusijos Federacijos piliečiai, turintys galiojančius Rusijos Federacijos išduotus diplomatinius pasus, turėtų teikti prašymus išduoti vizą pagal Vizų kodekse nustatytas taisykles. Pagal Vizų kodekso 13 straipsnį turėtų būti imami biometriniai identifikatoriai, taip pat turėtų būti pateikiamas visas patvirtinamųjų dokumentų rinkinys. Turėtų būti taikomas 80 EUR vizos mokestis.

III. Liekantis galioti vizų režimo supaprastinimas ir kitos taikytinos nuostatos

16. Tarybos sprendimu nesustabdomas tų Susitarimo nuostatų, kuriomis numatomas vizų režimo supaprastinimas, taikymas tam tikrų kategorijų Rusijos Federacijos piliečiams, teikiantiems prašymą išduoti vizą, t. y.: vairuotojams, teikiantiems tarptautinio krovinių ir keleivių vežimo paslaugas, traukinių, refrižeratorinių vagonų ir lokomotyvų įgulų nariams tarptautiniuose traukiniuose, mokslinėje, kultūrinėje ir meninėje veikloje dalyvaujantiems asmenims, moksleiviams, studentams, antrosios pakopos studijų studentams ir juos lydintiems mokytojams, žurnalistams ar tarptautinių sporto renginių dalyviams ir juos lydintiems asmenims, einantiems profesines pareigas, susigiminiavusių miestų organizuojamų oficialių mainų programų dalyviams, artimiems giminaičiams, neįgaliesiems ir juos lydintiems asmenims.
17. Susitarimo 6 straipsnio 3 dalies f punkte, kurio taikymas nesustabdomas, nustatyta, kad vizos tvarkymo mokestis netaikomas asmenims, pateikusiems dokumentus, įrodančius jų kelionės būtinybę dėl humanitarinių priežasčių, įskaitant skubios medicininės pagalbos gavimą, ir tokį asmenį lydinčiam asmeniui, vykstantiems į artimo giminaičio laidotuves arba norintiems aplankyti sunkiai sergantį artimą giminaitį. Kitais atvejais, kuriems netaikomas Susitarimo 6 straipsnio 3 dalies f punktas, taikomo vizos mokesčio gali būti nereikalaujama arba jis gali būti sumažintas pagal Vizų kodekso 16 straipsnio 6 dalį, kai taip skatinami kultūriniai ar sporto

interesai, interesai užsienio politikos, vystymosi politikos ir kitose esminių visuomenės svarbos interesų srityse arba dėl tarptautinių įsipareigojimų⁸.

18. Lieka galioti Direktyvoje 2004/38/EB⁹ dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje nustatytos taisyklės¹⁰.

IV. Gairės dėl bendros vizų išdavimo prašymą išduoti vizą pateikiantiems Rusijos piliečiams tvarkos

a) Kompetentinga valstybė narė ir konsulinė teritorinė kompetencija nagrinėti prašymus išduoti vizą

19. Valstybės narės turėtų ypač stengtis užtikrinti, kad Vizų kodekso 5 ir 6 straipsniuose nustatytos kompetencijos taisyklės būtų išnagrinėtos ir tinkamai taikomos tvarkant kiekvieną prašymą išduoti vizą. Su tuo susijusios gairės pateiktos Vizų kodekso 1-ojo vadovo¹¹ II dalies 1 skyriuje. Jei prašymą išduoti vizą gavusi valstybė narė nėra kompetentinga jį nagrinėti, visas prašymas ir visi patvirtinamieji dokumentai bei vizos mokestis turėtų būti gražinti. Prašymą išduoti vizą pateikiantis asmuo turėtų būti nukreiptas į kompetentingos valstybės narės konsulatą, kad būtų išvengta palankiausių vizų išdavimo sąlygų paieškos tarp konsulatų.
20. Pagal Vizų kodekso 6 straipsnį prašymus turėtų nagrinėti tik kompetentingos valstybės narės konsulatas, kurio jurisdikcijai priklauso vieta, kurioje teisėtai gyvena prašymą išduoti vizą pateikiantis asmuo. Todėl valstybės narės neturėtų įprastai priimti prašymų išduoti vizą iš Rusijos Federacijos piliečių, trumpam arba tranzito tikslais esančių trečiojoje šalyje, pavyzdžiui, Serbijoje, Turkijoje ar Jungtiniuose Arabų Emyratuose. Tokie prašymą išduoti vizą pateikiantys asmenys turėtų būti nukreipiami į konsulatą, kurio kompetencijai priklauso jų gyvenamoji vieta, paprastai Rusijos Federacijoje. Išimtys gali būti daromos remiantis Vizų kodekso 6 straipsnio 2 dalimi ir gairėmis, pateiktomis Vizų kodekso 1-ojo vadovo II dalies 1.8 skirsnyje, visų pirma atvejais, kai asmuo yra nesaugioje padėtyje, ir dėl humanitarinių priežasčių.

b) Prašymų išduoti vizą, kuriuos pateikia Rusijos Federacijos piliečiai arba kurie pateikiami Rusijoje, vertinimas

21. Atsižvelgiant į dabartinę saugumo padėtį, svarbu, kad konsulatai nuodugniai patikrintų, ar prašymą išduoti vizą pateikiantys asmenys galėtų būti laikomi keliančiais grėsmę kurios nors valstybės narės viešajai tvarkai, vidaus saugumui ar tarptautiniams santykiams; tokiu atveju turėtų būti atsisakyta išduoti vizą. Šengeno informacinėje sistemoje (SIS) turėtų būti patikrinta, ar prašymą išduoti vizą pateikiantis asmuo yra asmuo, dėl kurio paskelbtas perspėjimas neleisti atvykti. Atsižvelgiant į dabartines jautrias saugumo aplinkybes, jei įmanoma ir kilus abejonių, konsulatams rekomenduojama būti budriems, pavyzdžiui, tikrinti duomenis nacionalinėse ir Interpolo duomenų bazėse bei SIS pagal kiekvienos valstybės narės nacionalinės teisės aktus. Be to, konsulatai turėtų atsižvelgti į tai, kad pagal Vizų kodekso 22 straipsnį kelios valstybės

⁸ Pagal Vizų kodekso 19 straipsnio 4 dalį Vizų kodekso 19 straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų neatitinkantis prašymas išduoti vizą gali būti laikomas priimtiniu dėl humanitarinių priežasčių, nacionalinių interesų arba tarptautinių įsipareigojimų.

⁹ 2004 m. balandžio 29 d. Direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje (OL L 158, 2004 4 30, p. 77).

¹⁰ Visų pirma atsisakymas išduoti vizą asmeniui, kuris naudojasi laisvo judėjimo teise, turi būti laikomas laisvo judėjimo apribojimu. Todėl jis turi atitikti Direktyvos 2004/38/EB VI skyriaus reikalavimus, visų pirma tame skyriuje nustatytas procedūrinės garantijas.

¹¹ 2020 m. sausio 28 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimo C(2020) 395, kuriuo iš dalies keičiamas Komisijos sprendimas K(2010) 1620 galutinis, kuriuo keičiamas „Prašymų išduoti vizą tvarkymo ir išduotų vizų keitimo vadovas“ (Vizų kodekso vadovas I), priedas.

narės nagrinėjant visus Rusijos Federacijos piliečių pateiktus prašymus išduoti vizą reikalauja konsultuotis su jų centrinės valdžios institucijomis.

22. Atsižvelgdamos į dabartinę ekonominę ir politinę padėtį Rusijoje, valstybės narės pagal Vizų kodekso 21 straipsnį ir Vizų kodekso 1-ojo vadovo II dalies 6 skyriuje pateiktas gaires turėtų ypatingą dėmesį skirti vertinimui, ar prašymą išduoti vizą pateikiantis asmuo kelia riziką valstybių narių saugumui, ir nustatyti, ar tenkinamos atvykimo sąlygos. Visų pirma reikėtų atsižvelgti į toliau nurodytus elementus:
- i. **Sveikatos draudimas kelionės metu.** Už nustatymą pagal Vizų kodekso 15 straipsnį, ar prašymą išduoti vizą pateikiančio asmens pateiktas draudimas yra tinkamas, atsako konsulatas. Atkreipiamas dėmesys į 15 straipsnio 5 dalies nuostatas, pagal kurias reikalaujama, kad konsulatai įsitikintų, ar prašymai draudimo bendrovei atlyginti žalą būtų tenkinami valstybėje narėje. Rusijos draudikų išduotų draudimo liudijimų atveju toks draudimas galėtų būti laikomas netinkamu dėl šiuo metu taikomų ES ribojamųjų priemonių. Tokiais atvejais valstybės narės gali reikalauti, kad prašymą išduoti vizą pateikiantys asmenys pateiktų ne Rusijos Federacijos draudikų išduotus sveikatos draudimo kelionės metu liudijimus;
 - ii. **Įsitikinti, ar prašymą išduoti vizą pateikiantis asmuo tenkina atvykimo sąlygas ir ar galima tikėtis, kad jis jas atitiks visą numatomą vizos galiojimo laikotarpį.** Dėl ekonominio nestabilumo, ribojamųjų priemonių ir politinių pokyčių Rusijoje gali padidėti tikimybė, kad prašymą išduoti vizą pateikiantys asmenys laikui bėgant nebetenkins atvykimo sąlygų. Tokiais atvejais reikėtų svarstyti vietoje daugkartinių vizų išduoti trumpesnį galiojimo ir (arba) vienkartinės vizas. Atkreipiamas dėmesys į Vizų kodekso 24 straipsnio 2a dalį, kurioje numatyta, kad kiekvienu konkrečiu atveju išduodamos vizos galiojimo laikotarpis gali būti sutrumpintas, jeigu kyla pagrįstų abejonų, ar atvykimo sąlygos bus tenkinamos visu laikotarpiu. Toliau taikomi Susitarimo 5 straipsnio 1 dalies b punktas, 5 straipsnio 2 dalies c–h punktai ir 5 straipsnio 3 dalis;
 - iii. **Įvertinti prašymą išduoti vizą pateikiančio asmens ketinimą išvykti iš valstybių narių teritorijos iki prašomos išduoti vizos galiojimo laikotarpio pabaigos, kaip nustatyta Vizų kodekso 21 straipsnio 1 dalyje, nedarant poveikio galimybei išduoti riboto teritorinio galiojimo vizą dėl humanitarinių priežasčių.** Dėl dabartinės padėties Rusijoje gali padidėti tikimybė, kad prašymą išduoti vizą pateikiantys asmenys numato užsibūti ES. Jei kyla abejonų dėl ketinimo išvykti iš valstybių narių teritorijos, išduoti vizą turėtų būti atsisakyta, nebent atitinkama valstybė narė mano, kad išduoti vizą yra būtina (pvz., dėl humanitarinių priežasčių). Tokiu atveju pagal Vizų kodekso 25 straipsnį turi būti išduota riboto teritorinio galiojimo viza;
 - iv. **Įvertinti, ar prašymą išduoti vizą pateikiantis asmuo turi pakankamai pragyvenimo lėšų.** Tikėtina, kad Rusijoje gyvenantys prašymą išduoti vizą pateikiantys asmenys keliaudami ES nebegali naudotis tarptautinėmis kredito ar mokėjimo kortelėmis. Dėl to kyla abejonų, ar jie gali turėti pakankamai pragyvenimo lėšų, ypač jei turtas yra laikomas bankų ar kitų subjektų, kuriems taikomos ES ribojamosios priemonės, sąskaitose. Tokiais atvejais pagal Vizų kodekso 21 straipsnio 5 dalį rėmimo ir (arba) privataus apgyvendinimo įrodymas gali būti įrodymas, kad turima pakankamai pragyvenimo lėšų;
 - v. **Vertindami prašymą išduoti vizą** konsulatai turėtų atsižvelgti į tai, ar prašymą išduoti vizą pateikiantys asmenys yra susiję su asmenimis ar subjektais, kuriems taikomos ES ribojamosios priemonės atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsinamasi. Galėtų būti

vertinama, ar remiantis Vizų kodekso 32 straipsnio 1 dalies a punkto vi papunkčiu išduoti vizą turėtų būti atsisakyta. Jei kyla abejonių, ES sankcijų žemėlapis¹² yra priemonė, galinti suteikti gairių dėl viso asmenų ir subjektų, kuriems taikomos ES ribojamosios priemonės, sąrašo.

23. Valstybės narės yra raginamos keisti informacija vietos lygmeniu bendradarbiaujant Šengeno klausimais, kad kuo labiau ir laikantis Vizų kodekso 48 straipsnio 1 dalies būtų užtikrintas suderintas požiūris į Rusijoje pateiktų prašymų išduoti vizą nagrinėjimą. Atkreipiamas dėmesys į Vizų kodekso 2-ojo vadovo¹³ II dalyje pateikiamas gaires, visų pirma dėl vietos lygmens bendradarbiavimo Šengeno klausimais vaidmens vertinant siūlomus sveikatos draudimo kelionės metu produktus.
24. Jei konsulatai nusprendžia išduoti vizas Rusijos Federacijos piliečiams, tai iš esmės turėtų būti vienodos vizos, galiojančios visose Šengeno valstybėse. Riboto teritorinio galiojimo vizos turėtų būti išduodamos tik Vizų kodekso 25 straipsnio 1 ir 3 dalyse išvardytais atvejais, t. y. kai viza išduodama nepaisant to, kad nepatenkintos atvykimo sąlygos, nepaisant kitos valstybės narės, su kuria konsultuotasi iš anksto, prieštaravimo, dėl neatidėliotinių priežasčių, kai išankstinės konsultacijos nebuvo galima surengti, kai prašymą išduoti vizą pateikiantis asmuo jau buvo 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį arba kai prašymą išduoti vizą pateikiančio asmens kelionės dokumentą pripažįsta ne visos valstybės narės.
25. Pirmiau pateiktomis pastabomis dėl prašymų išduoti vizą vertinimo **nedaromas poveikis Vizų kodekso straipsniams, kuriuose nustatytos nukrypti leidžiančios nuostatos dėl vizos išdavimo dėl humanitarinių priežasčių, nacionalinių interesų arba tarptautinių įsipareigojimų**, tokiems kaip Vizų kodekso 16 straipsnio 6 dalis (kurioje numatoma, kad atskirais atvejais mokėtina vizos mokesčio suma gali būti neimama arba sumažinama), 19 straipsnio 4 dalis (pagal kurią leidžiama, kad reikalavimų neatitinkantys prašymai būtų laikomi priimtinais) arba 25 straipsnio 1 dalis (riboto teritorinio galiojimo vizos išdavimas nepaisant to, kad nepatenkintos atvykimo sąlygos). Tai svarbu, pavyzdžiui, tuo atveju, kai prašymus išduoti vizą pateikia disidentai, nepriklausomi žurnalistai, žmogaus teisių gynėjai ir pilietinės visuomenės organizacijų, kurių Rusijos Federacijos vyriausybė nekontroliuoja, atstovai bei artimi jų šeimos nariai.

c) Pakartotinis Rusijos Federacijos piliečių, kuriems taikomos ES ribojamosios priemonės, turimų daugkartinių vizų vertinimas

26. Buvo priimtos ribojamosios priemonės¹⁴, kuriomis Rusijos Federacijos piliečiams draudžiama atvykti į valstybių narių teritorijas ar vykti per jas tranzitu. Šiomis aplinkybėmis į Šengeno informacinę sistemą (SIS) įtraukti perspėjimai apie tokius piliečius, kuriems taikomos ES ribojamosios priemonės ir kuriems draudžiama atvykti į Šengeno erdvę arba joje būti. Pagal Vizų kodekso 34 straipsnio 2 dalį ir 21 straipsnio 3 dalies c punktą valstybės narės turėtų atšaukti vizas, kurios tokiems piliečiams buvo išduotos prieš įsigaliojant draudimui keliauti ir

¹² <https://www.sanctionsmap.eu>;
<https://data.europa.eu/data/datasets/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions?locale=lt>

¹³ 2020 m. kovo 25 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas C(2020) 1764, kuriuo sukuriamas Vizų tvarkymo administracinio valdymo ir vietos lygmens bendradarbiavimo Šengeno klausimais vadovas (Vizų kodekso 2-asis vadovas) ir panaikinamas Komisijos sprendimas C(2010) 3667.

¹⁴ Visų pirma žr.: 2014 m. kovo 17 d. Tarybos sprendimas 2014/145/BUSP dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsiamasi (OL L 78, 2014 3 17, p. 16); 2014 m. kovo 17 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 269/2014 dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsiamasi.

kuriuos tebegalioja, nes nebetenkinamos jų išdavimo sąlygos. Informacija apie atšauktą vizą turi būti įvedama į Vizų informacinę sistemą (VIS) pagal VIS reglamento¹⁵ 13 straipsnį. Vizos turėtojui apie atšaukimą turėtų būti pranešta pagal Vizų kodekso 34 straipsnio 6 dalį.

d) Bendras požiūris į Rusijos pasų nepripažinimą

27. Valstybėms narėms primenama, kad 2014 m. Komisija ir Europos išorės veiksmų tarnyba paskelbė „Gaires valstybių narių konsulatams Ukrainoje ir Rusijos Federacijoje dėl Krymo gyventojų prašymų išduoti Šengeno vizą pateikimo“¹⁶. Minėtose gairėse nurodoma, kad po neteisėtai Krymo pusiasalio aneksijos valstybės narės turėtų toliau taikyti prašymų išduoti vizą taisyklę¹⁷. Be to, 2019 m. Komisija ir Europos išorės veiksmų tarnyba parengė „Gaires valstybių narių ir Šengeno asocijuotųjų šalių konsulatams Rusijos Federacijoje ir Ukrainoje, kaip tvarkyti prašymus išduoti vizą, kuriuos pateikia Ukrainos Donecko ir Luhansko regionų gyventojai, turintys paprastus Rusijos tarptautinius pasus, išduotus po 2019 m. balandžio 24 d.“¹⁸.
28. Itin svarbus bendras požiūris į Rusijos tarptautinių pasų, išduotų vyriausybės nekontroliuojamų Ukrainos Donecko ir Luhansko sričių teritorijų gyventojams, nepripažinimą ir į prašymų išduoti vizą tvarkymą¹⁹.
29. Nepaisant to, kad kelionės dokumentų pripažinimas priklauso išimtinai valstybių narių kompetencijai, pagal Sprendimą 1105/2011²⁰ apie bet kokią valstybių narių priimtą sprendimą dėl nepripažinimo turi būti pranešta Komisijai. Kelionės dokumentų sąrašas skelbiamas viešai ir Komisija jį reguliariai atnaujina.

e) Galiojantys dvišaliai susitarimai su Rusijos Federacija dėl bevizio režimo

30. Vizų reglamente²¹ nustatytas trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami ES išorės sienas, privalo turėti vizas, bendras sąrašas ir šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašas. Tie sąrašai pateikti Vizų reglamento prieduose.
31. Be to, Vizų reglamento 6 straipsnio 1 dalies a punkte nustatyta, kad „valstybė narė gali numatyti [...] vizos reikalavimo išimtis [...] šiems asmenims: a) diplomatinių, tarnybinių ir (arba) pareiginių ar specialiųjų pasų turėtojams“. Pagal 12 straipsnį valstybės narės privalo pranešti apie priemones, kurių jos ėmėsi pagal Vizų reglamento 6 straipsnį, ir Komisija skelbia apie tas priemones informaciniais tikslais.

¹⁵ 2021 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1133, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 603/2013, (ES) 2016/794, (ES) 2018/1862, (ES) 2019/816 ir (ES) 2019/818, kiek tai susiję su prieigos prie kitų ES informacinių sistemų Vizų informacinės sistemos tikslais sąlygų nustatymu (OL L 248, 2021 7 13, p. 1–10).

¹⁶ Nuoroda – Ares(2018)4486914 - 31/08/2018.

¹⁷ Europos Vadovų Taryba, Valstybių ar vyriausybės vadovų pareiškimas dėl Ukrainos (2014 m. kovo 6 d.); Tarybos išvados dėl Ukrainos (2014 m. birželio 23 d.) (<https://www.consilium.europa.eu/media/28028/143341.pdf>).

¹⁸ Nuoroda – Ares(2019)6078814 - 01/10/2019.

¹⁹ Europos Vadovų Tarybos išvados (2019 m. birželio 20 d.), EUCO 9/19 ir „Ukraina: vyriausiojo įgalotinio deklaracija Europos Sąjungos vardu dėl Rusijos Federacijos sprendimų, kuriais toliau kenkiama Ukrainos suverenitetui ir teritoriniam vientisumui“ (2022 m. vasario 22 d.).

²⁰ 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1105/2011/ES dėl kelionės dokumentų, kurių turėtojui suteikiama teisė kirsti išorės sienas ir į kuriuos gali būti įklijuojama visa, sąrašo ir dėl šio sąrašo sudarymo mechanizmo sukūrimo (OL L 287, 2011 11 4, p. 9–12).

²¹ 2018 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1806, nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams tas reikalavimas netaikomas, sąrašus (OL L 303, 2018 11 28, p. 39–58).

32. Kad Tarybos sprendimas dėl Susitarimo taikymo dalinio sustabdymo būtų veiksmingas, valstybės narės taip pat turėtų sustabdyti dvišalių susitarimų su Rusijos Federacija dėl bevizio režimo, kuriais nustatomas bevizis režimas Rusijos Federacijos tarnybinių ir specialių pasų turėtojams, taikymą.
33. Net tais atvejais, kai dvišaliai bevizio režimo susitarimai su Rusijos Federacija galioja, valstybės narės turi užtikrinti ES ribojamųjų priemonių taikymą ir veiksmingumą.

V. Įgyvendinimas ir visuomenės informavimas

34. Šių veiklos gairių paskirtis – padėti valstybėms narėms tvarkyti visus prašymus išduoti vizą, kuriuos pateikia Rusijos Federacijos piliečiai, kuriems taikomas dalinis Susitarimo taikymo sustabdymas, nepriklausomai nuo jų gyvenamosios vietos.
35. Pasidalyti šiomis gairėmis su visomis jų konsulinėmis įstaigomis visame pasaulyje turėtų valstybių narių centrinės valdžios institucijos.
36. Valstybės narės tebėra atsakingos už plačiosios visuomenės informavimą apie dalinį Susitarimo taikymo sustabdymą (plg. Vizų kodekso 47 straipsnio 1 dalį).

VI. Tolesni veiksmai vietos lygmeniu bendradarbiaujant Šengeno klausimais

37. Pagal Vizų kodekso 48 straipsnio 1 dalį valstybės narės turėtų, koordinuojant ES delegacijai ir vietos lygmeniu bendradarbiaudamos Šengeno klausimais, reguliariai keisti informacija apie šių gairių įgyvendinimą ir atitinkamais atvejais stebėti, kad pakeitimai, susiję su Susitarimo dėl vizų režimo supaprastinimo taikymo daliniu sustabdymu, būtų taikomi tinkamai. Posėdžių, kuriuose aptariamas šių gairių įgyvendinimas, ataskaitomis pagal Vizų kodekso 48 straipsnio 5 dalį turėtų būti dalijamasi su valstybių narių centrinėmis vizų institucijomis ir Komisija.